

Forfatteren Niels Hancke fra Ulsted

Af Henrik Gjøde Nielsen

Niels Hancke blev født som proprietærsøn i Ulsted 1837. Som ung var han et par år i huset hos pastor Plum i Vester Hassing, og i 1857 blev han student fra Aalborg Latinskole. Derefter studerede han jura ved Københavns Universitet, men havde tilsyneladende vanskeligt ved at koncentrere sig om studierne, fordi han var mere optaget af sin hjemegns historie. Niels Hancke deltog som løjtnant i krigen 1864, og genoptog efter krigen sine studier, som han øjensynligt fortsat ikke tog særlig alvorligt. I hvert fald kaldes han i den periode for "evighedsstudent". I 1869 blev Hancke inspektør ved Drengesykkolen i København, og i 1877 inspektør ved Gratistskolen.

Karakteristisk for Hanckes liv var, at han ikke kunne slå rod hvor han end var. I 1882 rejste han til Amerika, hvor han tilbragte de næste godt ti år. Her drev han en farm, dyrkede journalistik og meget mere. I 1893 vendte han tilbage til Danmark, og i 1895 blev han assistent på Rådstuearkivet i København. Samme år fik Niels Hancke tuberkulose. Hancke døde ugift den 21. november 1895, og blev begravet på Solbjerg Kirkegård på Frederiksberg.

Niels Hanckes litterære arbejder bestod dels af historiske værker, dels af nærmest skønlitterære skildringer, inspireret af hjemstavnen Vendsyssel. Som historiker optrådte Niels Hancke primært som udgiver. Han offentliggjorde f.eks. i uddrag nogle af vendelbobonden og historiesamlere Peder Dyrskjøts breve. Som litterat skrev Niels Hancke bl.a. bøgerne "Nord for Limfjorden", 1873, "Skizzer", 1880, og "Pennetegninger", 1893. Niels Hancke beskæftigede sig også med andre litterære projekter. F.eks. arbejdede han på et indeks over historiske tidsskriftartikler, men da han tilsyneladende savnede evne til rodfæstelse og regelmæssig arbejde, fik han ikke gjort dette projekt færdigt før han døde i en alder af 58 år. I Det kongelige Bibliotek findes endvidere en større samling af Niels Hanckes optegnelser vedrørende Vendsyssels historie

Litteratur

Nielsen, Henrik Gjøde: Historiske artikler fra Hals Kommune, 1985.

Schmidt, August F.: Forfatteren Niels Hancke. I: Vendsysselske Årbøger, 1941.

Denne artikel er tidligere publiceret i Årsskrift 2004, udgivet 2005 af Museumsforeningen for Hals Kommune og Hals Museum.

Udgivet januar 2022 af Hals Arkiv på www.halsarkiv.dk